

Терапевтични ползи на Corlentor® при пациенти със сърдечна недостатъчност: проучването SHIFT

Д-р Кирил Гърков
Сервие Медикал ЕООД

Проучването SHIFT предоставя доказателства за високата ефективност на медикамент за специфично и избирателно понижаване на сърдечната честота при пациенти със сърдечна недостатъчност. Резултатите сочат, че при такива пациенти Corlentor® (ivabradine) намалява с 18% комбинираната първична крайна цел на проучването: сърдечно-съдова смъртност и хоспитализация за сърдечна недостатъчност. Резултатите от това проучване, публикувани в The Lancet и представени на конгреса на Европейското дружество по кардиология в Стокхолм, са научно доказано потвърждение на централната роля на сърдечната честота в патофизиологията на сърдечната недостатъчност и покрепят значимостта на понижаването на сърдечната честота с Corlentor® (ivabradine) за постигане на по-добра клинична прогноза при сърдечна недостатъчност.

Въведение

Хроничната сърдечна недостатъчност е често срещан и нарастващ здравен проблем, засягащ 15 милиона души в Европа (2% до 3% от общата популация). Проблемът се задълбочава бързо по редица причини – от една страна поради застаряване на популацията, тъй като сърдечната недостатъчност се наблюдава предимно при възрастните хора, и от друга – вследствие напредъка в лечението на остър миокарден инфаркт чрез тромболиза и ангиопластика, в резултат на което в рамките на 10 години тези пациенти развиват левокамерна дисфункция и симптоми на сърдечна недостатъчност. Лечението на това хронично състояние се е подобрило през последните 15–20 години с прилагането на β -блокери и АСЕ-инхибитори, но хроничната сърдечна недостатъчност все още е основен товар за здравеопазването и икономиката, тъй като 50% от тези пациенти загиват в рамките на 4 години, а 10% от всички хоспитализации са по повод на сърдечна недостатъчност.¹

Проучването SHIFT (Systolic Heart Failure Treatment with the I_f Inhibitor Ivabradine Trial) е планирано да оцени дали лечението с Ivabradine (Corlentor®), добавено на фона на терапия, препоръчвана от съвременните ръководства, подобрява прогнозата, симптомите и качеството на живот при пациенти с хронична сърдечна недостатъчност и систолна дисфункция.

Пациенти и методи

Проучването SHIFT е включвало пациенти и от двата пола на възраст над 18 години, в синусов ритъм и сърдечна честота в покой над 70 уд./мин., с умерена до тежка сърдечна недостатъчност (NYHA клас II до клас IV), хоспитализирани в рамките на предходните 12 месеца по повод на влошила се сърдечна недостатъчност, с левокамерна фракция на изтласкване <35%. След встъпителен период от 7 до 30 дни без прилагане на лечението на проучването, отговорящите на критериите пациенти са били рандомизирани да получават Ivabradine (Corlentor®) или плацебо на фона на конвенционални терапевтични режими за хронична сърдечна недостатъчност. Последните са включвали АСЕ-инхибитори и/или АРБ, β -блокери, диуретици и алдостеронови антагонисти. Общо 89% от пациентите в проучването са лекувани с АСЕ-инхибитори и β -блокери, като повече от половината от тях са получавали поне 50% от таргетната доза. Основните съобщавани причини за недостигане на цялата доза β -блокери са били хипотония и умора. 11% от пациентите не са получавали β -блокери поради хронична обструктивна белодробна болест/астма, хипотония и други причини.

Както отбелязва проф. Стивън Борер, член на Из-

пълнителната комисия на проучването SHIFT и ръководител на отделение по сърдечно-съдова медицина към Щатския университет на Ню Йорк, Медицински център Ню Йорк, САЩ:

„Популацията в проучването SHIFT включва много добре лекувани пациенти. В действителност това е може би най-екстензивно лекуваната проучвана популация пациенти със сърдечна недостатъчност“.

Началната доза на Corlentor е била 5 mg двa пъти дневно, като изследователите са могли да я повишават до 7.5 mg или в зависимост от сърдечната честота и поносимостта да я намаляват до 2.5 mg двa пъти дневно. В групата с Ivabradine (Corlentor®) процентът пациенти, достигнали таргетната доза от 7.5 mg двa пъти дневно, се е повишил от 62% на втората визита за проследяване до 76% на десетата визита.

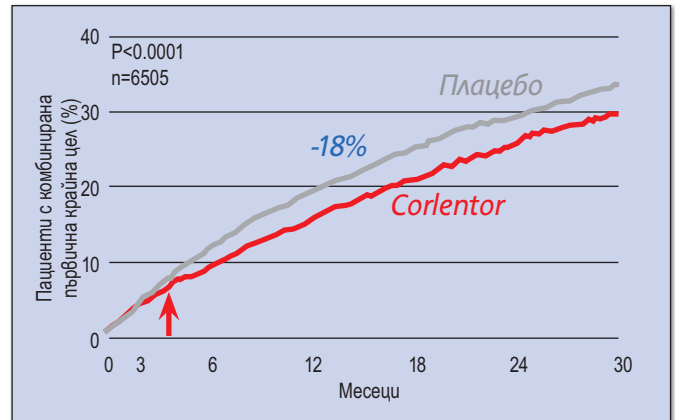
Във встъпителната фаза с плацебо са били включени общо 6558 участници, като 6505 са били съответно рандомизирани. Проучването е проведено с участието на 677 центъра от 37 страни. Средното време на проследяване е било 22.9 месеца. Средната възраст е била 60.4 години и 76% от пациентите са били мъже. Сърдечната недостатъчност е била с исхемична етиология при 68% от пациентите, а 56% от тях са били с анамнеза за преживян миокарден инфаркт.

Малко по-малко от половината от пациентите са били със сърдечна недостатъчност NYHA клас II, 50% с клас III и по-малко от 2% с клас IV. Средната стойност на фракцията на изтласкване е била 29%. Средната сърдечна честота при включването е била 80 уд./мин., а средното систолно артериално налягане – 122 mmHg (табл. 1, 2).

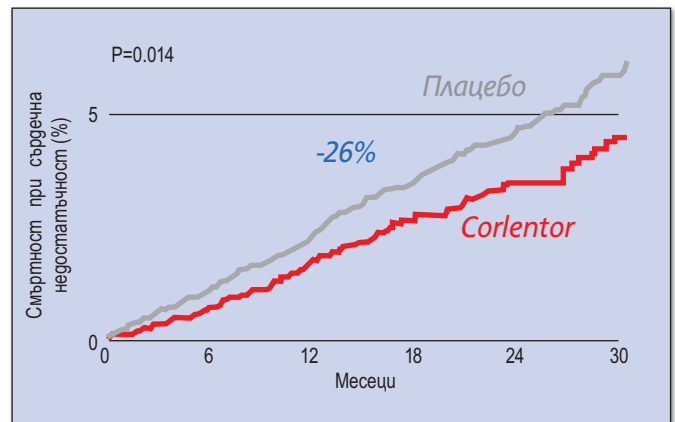
	Плацебо	Corlentor
Брой пациенти	3241	3264
Средна Възраст (години)	60.7	60.1
Мъже (%)	76	76
Клас по NYHA II (%)	49	49
Клас по NYHA III/IV (%)	51	51
Профилактика МИ (%)	56	56
Диабет (%)	30	31
Хипертония (%)	67	66

	Плацебо	Corlentor
Брой пациенти	3241	3264
Средна СЧ (уд./мин.)	80	80
Исхемична етиология (%)	68	67
Средна ЛКФИ (%)	29	29
Средна САД (mm Hg)	122	121
Средна ДАН (mm Hg)	76	76
eGFR, ml/min/1.73 ²	75	76

Табл. 1, 2. Изходни характеристики на пациентите

Фиг. 1. Corlentor намалява първичната крайна цел

Фиг. 2. Corlentor намалява смъртността от сърдечна недостатъчност

Резултати

Сърдечна честота

Ivabradine (Corlentor®) е постигнал сигнификантно понижение на сърдечната честота в сравнение с плацебо (понижение спрямо изходните стойности: 10.9 уд./мин. на ден 28 и 8.07 уд./мин. при последната визита).

Крайни цели

При пациентите, получавали Ivabradine (Corlentor®), е наблюдавано сигнификантно намаление на първичната крайна цел: 18% намаление на сърдечно-съдовата смъртност и хоспитализациите за влошила се сърдечна недостатъчност (фиг. 1).

Подобрието в крайните цели е наблюдавано във всички подгрупи: пациенти под или над 65-годишна възраст, мъже и жени, с или без β-блокерна терапия при рандомизацията, със сърдечна честота с исхемична или неисхемична етиология, NYHA клас II или класове III или IV, диабетици и недиабетици, с или без хипертония. Ефектът е бил даже по-висок при пациенти със сърдечна честота над средната за групата (≥ 77 уд./мин.).

Анализът на вторичните крайни цели сочи силна тенденция на намаление на общата смъртност (HR=0.90; 95% доверителен интервал: 0.80–1.02;

$p=0.092$) и сигнификантно намаление на смъртността от сърдечна недостатъчност ($HR=0.74$; 95% доверителен интервал: 0.58–0.94; $p=0.014$) (фиг. 2).

В групата, получавала Ivabradine (Corlentor®), е наблюдавано сигнификантно намаление на: хоспитализациите по всички причини ($HR=0.89$; 95% CI: 0.82–0.96), хоспитализациите за сърдечно-съдови заболявания ($HR=0.85$; 95% CI: 0.78–0.92), както и комбинираната вторична крайна цел за сърдечно-съдова смъртност, хоспитализация за сърдечна недостатъчност или хоспитализация за нефатален миокарден инфаркт ($HR=0.82$; 95% CI: 0.74–0.89) (табл. 3).

По отношение на симптомите и оценката на физическия капацитет, при последната визита по-голямата част от пациентите, получавали Ivabradine (Corlentor®), са били с NYHA клас I или II и отговорите на общите въпросници за оценка сочат сигнификантно подобрение на физическия капацитет в сравнение с плацебо.

Анализът на пациентите, получавали поне половината от препоръчаната дневна доза β -блокери, показва понижение на сърдечната честота, сходно с наблюдаваното в цялата група.

И накрая, проучването потвърждава и добрата поносимост на Corlentor в тази група уязвими пациенти: всички съобщавани нежелани реакции са били със сходна честота в групите с Corlentor и плацебо.

В групата с Corlentor обаче се съобщава за по-малък брой тежки нежелани реакции в сравнение с плацебо групата. Симптомите, свързани със зрението, са били редки (за поява на фосфени се съобщава съответно при 1.5% спрямо 0.3%). Брадикардия като причина за оттегляне от проучването е наблюдавана само при 1.5% и съответно 0.4% от пациентите.

Обсъждане и изводи за препоръките за лечение

■ Сърдечната честота продължава да бъде изключително често, тежко и инвалидизиращо състояние с годишна смъртност от около 8% и честота на рецидиви, определяни като нови хоспитализации за влошила се сърдечна недостатъчност, повече от 10% годишно. Дори със съвременните терапии, постигнали изразено подобрение на клиничните резултати през последните години, прогнозата остава сравнително лоша.

Ефект на Corlentor спрямо крайните цели			
Крайни цели	HR	95% CI	P стойност
Комбинирани първични крайни цели	0.82	[0.75;0.90]	$P<0.0001$
СС смъртност	0.91	[0.66;0.83]	$P=0.128$
Хоспитализация за СН	0.74	[0.66;0.83]	$P<0.0001$
Обща смъртност	0.90	[0.80;1.02]	$P=0.092$
Смъртност от СН	0.74	[0.58;0.94]	$P=0.014$
Общо хоспитализации	0.89	[0.82;0.96]	$P=0.003$
Хоспитализация за СС инциденти	0.85	[0.78;0.92]	$P=0.0002$

Табл. 3. Ефект на Corlentor спрямо крайните цели

■ SHIFT е първото проучване за специфична оценка на ефекта на изборителното понижение на сърдечната честота върху клиничните резултати при пациенти със сърдечна недостатъчност. Това е проучване, даващо отговор на проблем на здравеопазването от голямо социално значение в контекста на глобално застаряване на населението.

■ Статистиката сочи, че 26 пациенти трябва да бъдат лекувани в продължение на 1 година, за да бъде предотвратен един смъртен случай или една хоспитализация за сърдечна недостатъчност. Както посочва проф. Мишел Комажда от Университета Пиер и Мария Кюри, Франция, „Двадесет години след въвеждането на ACE-инхибиторите и десет години след β -блокерите, сега ние разполагаме със животоспасяващ медикамент за нашите пациенти.“

■ Както клиницистите добре знаят, потвърдено и от анализа на причините за ограничаване на предписването на β -блокери, свързаните с тях често нежелани реакции, като хипотония или умора, затрудняват клиничното им прилагане в препоръчаните таргетни дози.

■ За разлика от това, Corlentor демонстрира забележителен профил на поносимост. Таргетната доза от 7.5 mg, два пъти дневно, е постигната при около 75% от пациентите без да се съобщава за по-голям брой нежелани реакции в сравнение с плацебо-групата по време на цялото проучване.

■ В това отношение резултатите от SHIFT подкрепят схващането, че сърдечната честота играе основна роля в патофизиологията на сърдечната недостатъчност и понижението на сърдечната честота с Corlentor променя прогресирането на заболяването.

Мнение на специалистите:■ **Проф. Джефри Борър,**

член на Изпълнителната комисия на SHIFT, професор по кардиология,
Университет на Ню Йорк, Медицински център Бруклин и Ню Йорк, САЩ

„Постигнатият резултат е значителен: намаление на комбинираната цел от смъртност и хоспитализации за сърдечна недостатъчност с почти 20% и точно 18%. Това е много сигнификантно и драстично намаление на фона на много добро лечение на всички пациенти със всички съвременни терапии: АСЕ-инхибитори, АРБ, диуретици, дигиталис, алдостеронови антагонисти, като се има предвид, че 90% от пациентите приемаха β -блокери, а около 50% – в дози поне наполовина от препоръчаните от ръководствата. Така че това е една много добре лекувана популация пациенти. В действителност, вероятно най-интензивно лекуваната в провежданите досега проучвания на сърдечната недостатъчност.”

■ **Проф. Карл Сведберг,**

председател на Изпълнителната комисия на SHIFT, ръководител на Отделение по спешна и сърдечно-съдова медицина, Университет на Готенбург, Швеция

„SHIFT е едно от най-значимите проучвания, провеждани напоследък при пациенти със сърдечна недостатъчност. Хроничната сърдечна недостатъчност е огромен и скъпо струващ проблем и със застаряването на населението ние сме изправени пред глобална епидемия. Затова се нуждаем от нови и по-добри методи за лечение на това инвалидизиращо състояние. β -блокерите са съвременната конвенционална терапия, но тяхното прилагане не постига оптимални резултати поради нежелани реакции и в клиничната практика само относително малка част от пациентите със сърдечна недостатъчност получават препоръчаните таргетни дози.”

Книгопис

1. ESC Guidelines for the diagnosis and treatment of acute and chronic heart failure 2008. doi:10.1093/eurheartj/ehn309.
2. Swedberg K, et al. Rationale and design of a randomized, double-blind, placebo-controlled outcome trial of ivabradine in chronic heart failure: the Systolic Heart Failure Treatment with the I(f) Inhibitor Ivabradine Trial (SHIFT). *Eur J Heart Fail.* 2010;12:75–81.
3. Swedberg K, et al. Beneficial effects of ivabradine on outcomes in chronic heart failure. The Systolic Heart failure Treatment with the If inhibitor Ivabradine Trial (SHIFT). *Lancet online publication* August 2010.
4. Elveback LR, Connolly DC, Melton LJM. *Mayo Clin Proc.* 1986;61:896–900.
5. Mozaffarian D, Bryson CL, Spertus JA, McDonell MB, Fihn SD. *Am Heart J.* 2003;146:1015–1022.
6. Daly CA, De Stavola B, Sendon JL, et al. *Br Med J.* 2006; 332:262–267.
7. Guidelines on the management of stable angina pectoris. *Eur Heart J.* 2006;27:1341–1381.
8. Fox K, Ford I, Steg PG, et al. *Lancet.* 2008; 372:807–816.
9. Fox K, Ford I, Steg PG, et al. *Eur Heart J* doi:10.1093/eurheartj/ehp 358.
10. Klein WW, Jackson G, Tavazzi LC. *Coron Artery Dis.* 2002; 13:427–436.
11. Tardif JC, Ponikowski P, Kahan T. *Eur Heart J.* 2009;30:540–548.
12. Wilson SR, Scirica BM, Braunwald E, et al *J. Am Coll Cardiol.* 2009; 53:1510–1516.
13. Freemantle N, Cleland J, Young P, et al. *BMJ.* 1999; 318:1730–1737.